

**INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA WNIOSKU O UDZIELENIE GRANTU –
FORMULARZ NR 2
(INFORMACJE DODATKOWE)**

Formularz nr 2 przeznaczony jest dla wspólnot mieszkaniowych z indywidualnymi i/ lub zbiorczymi głównymi wysokoemisyjnymi źródłami ciepła, służącymi do ogrzewania lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym, które zastąpione zostaną nowym zbiorczym źródłem ciepła.

UWAGA

Przed wypełnieniem wniosku o udzielenie grantu należy bezwzględnie zapoznać się z zapisami **Ogłoszenia o przystąpieniu do realizacji projektu grantowego** oraz **Kryteriami wyboru grantobiorców**. Proszę w szczególności zwrócić uwagę na **KRYTERIA KLUCZOWE**, których niespełnienie skutkuje odrzuceniem wniosku bez możliwości jego poprawy.

Wniosek o udzielenie grantu należy wypełnić w języku polskim, elektronicznie, a następnie wydrukować i podpisać. Grantobiorca powinien wypełnić wyłącznie pola koloru białego. Przy każdym pkt wniosku znajduje się informacja wskazująca sposób jego wypełnienia. Jeśli jakieś pytanie/ punkt zgodnie z zapisami wniosku i/ lub niniejszej instrukcji nie dotyczy Grantobiorcy, należy postąpić zgodnie z wyjaśnieniem podanym przy tym pytaniu/ punkcie.

Nie należy zmieniać formatu wniosku w następującym zakresie: nie wolno usuwać, wstawiać, modyfikować poszczególnych punktów, tabel, kolumn i wierszy w tabelach, wpisanych formuł, itp., za wyjątkiem pytań/ punktów, w których jednoznacznie wskazano na możliwość dodawania kolejnych wierszy w tabelach/ powielania pkt.

W przypadku zbyt małej ilości miejsca na opis w poszczególnych pytaniach/ punktach dopuszcza się poszerzanie wierszy.

I. INFORMACJE DOTYCZĄCE MODERNIZOWANEGO GŁÓWNEGO WYSOKOEMISYJNEGO ŹRÓDŁA CIEPŁA

Przedmiotowy formularz przeznaczony jest wyłącznie dla wspólnot mieszkaniowych ubiegających się o grant na wymianę głównego/-ych wysokoemisyjnego/-ych źródła/-eł ciepła (indywidualnego i/lub zbiorczego), które służy/-ą do ogrzewania lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym. Poniżej przedstawiono szczegółowe definicje głównego indywidualnego wysokoemisyjnego źródła ciepła, głównego zbiorczego wysokoemisyjnego źródła ciepła oraz budynku wielorodzinnego.

Definicja głównego indywidualnego wysokoemisyjnego źródła ciepła: to źródło ciepła opalane paliwem stałym (np. koks, ekogorszek, węgiel, miał), z wyłączeniem biomasy (np. pellet, drewno), stanowiące podstawowe źródło ciepła dla pojedynczego lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, które nie spełnia norm emisyjnych ekoprojektu obowiązujących od roku 2020 lub wymagań klasy 5 i jest w ww. lokalu/ budynku najczęściej używane, najczęściej uruchamiane, zużywa najwięcej paliwa i tym samym jest źródłem ciepła najbardziej emisyjnym i uciążliwym dla środowiska (emituje do atmosfery najwięcej CO₂ oraz innych zanieczyszczeń, takich jak pyły zawieszone PM 10 i PM 2,5 i inne związki toksyczne powstające w wyniku spalania paliw).

Wymianie nie podlegają również dotychczas użytkowane kotły gazowe i olejowe.

Definicja głównego zbiorczego wysokoemisyjnego źródła ciepła: to źródło ciepła opalane paliwem stałym (np. koks, ekogorszek, węgiel, miał), z wyłączeniem biomasy (np. pellet, drewno), stanowiące podstawowe źródło ciepła dla więcej niż jednego lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, które nie spełnia norm emisyjnych ekoprojektu obowiązujących od roku 2020 lub wymagań klasy 5 i jest w ww. lokalu/ budynku najczęściej używane, najczęściej uruchamiane, zużywa najwięcej paliwa i tym samym jest źródłem ciepła najbardziej emisyjnym i uciążliwym dla środowiska (emituje do atmosfery najwięcej CO₂ oraz innych zanieczyszczeń, takich jak pyły zawieszone PM 10 i PM 2,5 i inne związki toksyczne powstające w wyniku spalania paliw).

Wymianie nie podlegają również dotychczas użytkowane kotły gazowe i olejowe.

Uwaga: oceny czy likwidowane źródło/-a ciepła spełnia/-ja ww. definicję wysokoemisyjnego źródła ciepła dokonywane będzie na podstawie zapisów *Uproszczonych audytów energetycznych*, które sformułowane zostaną przez audytora w następstwie przeprowadzonej wizji lokalnej, a w przypadku dokonanych wymian źródeł ciepła przed wydaniem *Uproszczonych audytów energetycznych*, na podstawie zapisów *Audytu energetycznego* sporządzonego przed ww. wymianą i jednocześnie nie starszego niż 01.01.2016 r. (lub jego aktualizacji nie starszej niż 01.01.2016 r.), który stanowi w tej sytuacji obligatoryjny załącznik do wniosku o udzielenie grantu.

Definicja budynku wielorodzinnego: budynek wolnostojący albo budynek w zabudowie szeregowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym wydzielono więcej niż dwa lokale mieszkalne.

Uwaga: Grantobiorca zaznaczając odpowiedź „TAK” w pkt I.A.1. poświadcza jednocześnie, że budynek, w którym zlokalizowane jest/są likwidowane wysokoemisyjne źródło/-a ciepła spełnia ww. definicję budynku wielorodzinnego.

Uwaga: wskazana w pkt I.B. lokalizacja nieruchomości, na potrzeby której przeprowadzana jest modernizacja głównego/-ych wysokoemisyjnego/-ych źródła/-eł ciepła musi być tożsama z adresami lokali mieszkalnych podanych w załączonych do wniosku o udzielenie grantu *Uproszczonych audytach energetycznych* (wszystkie wspierane lokale mieszkalne muszą mieścić się w nieruchomości wskazanej w pkt I.B.).

Definicja mieszkania: zespół pomieszczeń mieszkalnych i pomocniczych, mający odrębne wejście, wydzielony stałymi przegrodami budowlanymi, umożliwiający stały pobyt ludzi i prowadzenie samodzielnego gospodarstwa domowego.

Uwaga: Wsparcie przeznaczone jest dla wspólnot mieszkaniowych jedynie w zakresie części wspólnych budynku wielorodzinnego, w części odpowiadającej lokalom mieszkalnym, których właścicielami są osoby fizyczne. Tym samym ze wsparcia wyłączone są wchodzące w skład wspólnot mieszkaniowych pomieszczenia inne niż mieszkalne oraz lokale mieszkalne, których właścicielami są podmioty inne niż osoby fizyczne (np. osoby prawne, gminy). Warunkiem ubiegania się o grant jest uregulowany stan prawny nieruchomości, tzn., że na dzień składania wniosku o udzielenie grantu nie może np. toczyć się sprawa spadkowa dotycząca nieruchomości, w tym żadnego z objętych wsparciem lokali mieszkalnych budynku wielorodzinnego. Ponadto ze wsparcia wyłączone są lokale mieszkalne osób fizycznych, które w całości wykorzystywane są do prowadzenia działalności gospodarczej (więcej na ten temat w pkt IV Instrukcji wypełniania wniosku o udzielenie grantu). Wszystkie wspierane lokale mieszkalne muszą również przed realizacją projektu być ogrzewane wysokoemisyjnym źródłem ciepła (definicja powyżej), którego wymiana poprzedzona musiała być sporządzeniem audytu energetycznego/ uproszczonego audytu energetycznego oraz spełniać wartość wskaźnika energii pierwotnej EP H + W (więcej na ten temat w pkt IV Instrukcji wypełniania wniosku o udzielenie grantu).

II. INFORMACJE DOTYCZĄCE GRANTOBIORCY

Przedmiotowy formularz przeznaczony jest dla wspólnot mieszkaniowych. Z ubiegania się o grant wyłączone są np. TBS-y, spółdzielnie mieszkaniowe oraz gminy posiadające budynki wielorodzinne.

Wskazana/-e w niniejszym punkcie osoba/ osoby upoważnione do reprezentowania wspólnoty mieszkaniowej podpisuje/-ą oraz poświadcza/-ją za zgodność z oryginałem wszystkie dokumenty przedkładane w związku z ubieganiem się o przyznanie grantu, tj. wniosek o udzielenie grantu oraz załączniki do niego.

Dopuszcza się (jeśli powszechnie obowiązujące przepisy nie stanowią inaczej), aby ww. osoba/ osoby wystawiła/-y Pełnomocnika do wykonywania ww. czynności w jego/ich imieniu, przedkładając na tę okoliczność Pełnomocnictwo zgodne ze wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do wniosku o udzielenie grantu.

Dopuszcza się również (jeśli powszechnie obowiązujące przepisy nie stanowią inaczej) Pełnomocnictwa udzielone w formie potwierdzonego za zgodność z oryginałem aktu notarialnego pod warunkiem, że uprawniają Pełnomocnika do wykonywania wszystkich czynności określonych jako obligatoryjne na etapie ubiegania się o grant w załączniku nr 3 do wniosku o udzielenie grantu.

W związku ze złożeniem w urzędzie Pełnomocnictwa w sprawie z zakresu administracji publicznej, powstaje obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 17 zł. Pełnomocnictwo udzielone w formie aktu notarialnego, w którym jest zawarta informacja o uiszczeniu opłaty skarbowej 17 zł od pełnomocnictwa, nie wymaga ponownej, drugi raz uiszczonej opłaty skarbowej.

III. DANE KONTAKTOWE GRANTOBIORCY

Wskazany w pkt III.A. adres do doręczeń, to adres, na który kierowana będzie oficjalna korespondencja dotycząca wniosku o udzielenie grantu, np. wezwanie do poprawy/ uzupełnienia wniosku, korekty oczywistych omyłek, czy też wezwanie do złożenia wyjaśnień w sprawie wniosku.

Wskazana w pkt III.B. osoba do kontaktu, to z kolei osoba wyznaczona przez Grantobiorcę do kontaktów roboczych z instytucją przyznającą granty.

Komunikacja między Grantobiorcą a Grantodawcą będzie odbywała się zgodnie z wyborem dokonany przez Grantobiorcę w pkt III.A. wniosku o udzielenie grantu. Grantobiorca zobowiązuje się do odbioru korespondencji kierowanej do niego w ww. sposób.

Wyznaczone dla Grantobiorcy terminy zarówno w przypadku, gdy dotyczą one korekty oczywistych omyłek, wezwania do złożenia wyjaśnień, uzupełnienia i/lub poprawy wniosku w zakresie niespełnienia kryteriów wyboru Grantobiorców, liczą się od dnia odbioru informacji.

Forma złożenia uzupełnionego i/lub poprawionego wniosku o udzielenie grantu jest tożsama z formą złożenia pierwszej wersji wniosku.

Nieprzestrzeganie wskazanej formy komunikacji oznaczać będzie:

- negatywną ocenę wniosku w przypadku niespełnienia kryteriów wyboru Grantobiorców,
- pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia w przypadku niepoprawienia oczywistych omyłek.

Korekta oczywistych omyłek może być przeprowadzana na każdym etapie procedury oceny i wyboru Grantobiorcy, a jej formę określa każdorazowo w wezwaniu Grantodawca (np. osobista korekta na dokumentach w siedzibie Grantodawcy/ złożenie korekty w wersji papierowej). Termin na korektę oczywistych omyłek wynosi 7 dni kalendarzowych.

Oczywiste omyłki to wszelkie omyłki rachunkowe, pisarskie lub inne omyłki, co do których nie ma wątpliwości, że wynikają z niezamierzonej niedokładności, błędu lub przeoczenia. Oczywista omyłka musi być widoczna dla każdego bez przeprowadzenia jakiegokolwiek dogłębnej analizy, a jej poprawienie nie wywołuje zmiany merytorycznej treści przedstawionej we wniosku o udzielenie grantu. Przykładem oczywistych omyłek są: • literówki, przekręcenie, opuszczenie wyrazu, błąd logiczny, pisarski, niewłaściwe użycie wyrazu; • błędy rachunkowe (oczywiste do zidentyfikowania, np.: niewłaściwe zaokrąglenie kwot, błędnie umieszczony

przecinek, omyłkowe przestawienie kolejności cyfr); • dane niepełne, które występują jako pełne w innych miejscach we wniosku o udzielenie grantu i załącznikach; • jednoznaczna do zidentyfikowania niespójność danych we wniosku i załącznikach; • błędy w nazwach własnych; • dołączenie załącznika nie dotyczącego Grantobiorcy/ przedsięwzięcia; • błędna numeracja stron w załącznikach.

W przypadku papierowej formy komunikacji korespondencję należy dostarczyć osobiście, za pośrednictwem kuriera lub za pośrednictwem polskiego operatora wyznaczonego, w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe. Zgodnie z art. 57 § 5 KPA, termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe. W takim wypadku decyduje data stempla pocztowego. Decyzją Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej z dnia 30 czerwca 2015 r., wydaną na podstawie art. 71 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe, dokonany został wybór operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych na lata 2016-2025, którym została Poczta Polska S.A.

IV. INFORMACJE DOTYCZĄCE NIERUCHOMOŚCI

Informacje podane w pkt. IV.A. są niezbędne do oceny kryterium punktowego pn. „Elementy termomodernizacyjne”.

Poniżej przedstawiono dodatkowe wyjaśnienia do punktów od IV.A.1. oraz IV.A.4.

Z całym objętym wsparciem budynkiem wielorodzinnym będziemy mieć do czynienia wówczas, gdy znajdują się w nim wyłącznie lokale mieszkalne i wszystkie one objęte są wsparciem. W pozostałych przypadkach należy odnosić się wyłącznie do wspieranych lokali mieszkalnych w budynku/-ach wielorodzinnych.

Punkt IV.A.1.:

Dla całego wspieranego budynku wielorodzinnego opcję TAK można zaznaczyć w przypadku spełnienia warunku minimalnego parametru przez wszystkie okna we wszystkich pomieszczeniach ogrzewanych ww. budynku.

Dla wspieranych lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym opcję TAK można zaznaczyć w przypadku spełnienia warunku minimalnego parametru przez wszystkie okna w pomieszczeniach ogrzewanych wszystkich ww. wspieranych lokali mieszkalnych.

Punkt IV.A.2.:

Dla całego wspieranego budynku wielorodzinnego opcję TAK można zaznaczyć w przypadku spełnienia warunku minimalnego ocieplenia przez cały ww. budynek zarówno w zakresie podłogi nad gruntem/ stropu nad nieogrzewanymi piwnicami oraz stropów pod dachem/ dachów.

Dla wspieranych lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym opcję TAK można zaznaczyć w przypadku spełnienia warunku minimalnego ocieplenia przez wszystkie z ww. wspieranych lokali mieszkalnych:

- znajdujących się na najniższych kondygnacjach budynku (w zakresie podłogi nad gruntem/ stropu nad nieogrzewanymi piwnicami),

- znajdujących się na najwyższych kondygnacjach budynku (w zakresie stropu nad nieogrzewanymi piwnicami oraz stropów pod dachem/ dachów).

Przykłady rozwiązań równoważnych dla wełny mineralnej/ styropianu o grubości co najmniej 10 cm:

DACH/ STROP POD DACHEM

RODZAJ MATERIAŁU	GRUBOŚĆ MATERIAŁU
styropian biały	co najmniej 10cm
styropian grafitowy	co najmniej 7cm
piana fenolowa	co najmniej 5cm
poliuretan	co najmniej 8cm
zasyпка mineralna z trocinami	co najmniej 20cm
wióry drzewne luzem	co najmniej 15cm
glina zmieszana z trocinami	co najmniej 67cm

GRUNT/ STROP NAD NIEOGRZEWANYMI PIWNICAMI

RODZAJ MATERIAŁU	GRUBOŚĆ MATERIAŁU
styropian posadzkowy	co najmniej 10cm
styropian ekstrudowany grafitowy	co najmniej 6cm
keramzyt	co najmniej 35cm
żużel	co najmniej 48cm
mączka torfowa	co najmniej 20cm
regenerat gumowy	co najmniej 20cm
glina z siewką	co najmniej 142cm

Punkt IV.A.3.:

Dla całego wspieranego budynku wielorodzinnego opcję TAK można zaznaczyć w przypadku spełnienia warunku minimalnego ocieplenia wszystkich ścian ww. budynku.

Dla wspieranych lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym opcję TAK można zaznaczyć w przypadku spełnienia warunku minimalnego ocieplenia wszystkich ścian ww. wspieranych lokali mieszkalnych.

Przykłady rozwiązań równoważnych dla wełny mineralnej/ styropianu o grubości co najmniej 10 cm:

ŚCIANY:

RODZAJ MATERIAŁU	GRUBOŚĆ MATERIAŁU
styropian biały	co najmniej 10cm
styropian grafitowy	co najmniej 7cm
styropian ekstrudowany	co najmniej 8cm
piana fenolowa	co najmniej 5cm
poliuretan	co najmniej 8cm
beton komórkowy lekki typu multipor	co najmniej 10cm
wełna szklana	co najmniej 9cm
beton komórkowy	co najmniej 23cm
płyty wiórowo-cementowe	co najmniej 33cm
zasyпка mineralna z trocinami	co najmniej 20cm

Punkt IV.A.4.:

Dla całego wspieranego budynku wielorodzinnego opcję TAK można zaznaczyć w przypadku zastosowania wentylacji z odzyskiem ciepła w całym ww. budynku.

Dla wspieranych lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym opcję TAK można zaznaczyć w przypadku zastosowania wentylacji z odzyskiem ciepła dla wszystkich ww. wspieranych lokali mieszkalnych.

Uwaga: w sytuacji, gdy wartość wskaźnika energii pierwotnej EP H + W przed realizacją projektu dla pojedynczego lokalu mieszkalnego budynku wielorodzinnego jest wyższa niż 450 kWh/(m² · rok) – oceniane na podstawie zapisów świadectwa charakterystyki energetycznej i/lub audytu energetycznego i/ lub uproszczonego audytu energetycznego, warunkiem objęcia wsparciem takiego lokalu jest spełnienie łącznie obu poniższych warunków:

- lokal mieszkalny zlokalizowany jest w budynku historycznym (poniżej podano definicję budynku historycznego);
- w lokalu mieszkalnym wykonano przynajmniej jeden element termomodernizacyjny spośród trzech wskazanych w punkcie III.A. Karty lokalu mieszkalnego.

Definicja budynku historycznego: budynek historyczny to konkretny budynek indywidualnie wpisany do rejestru zabytków lub wpisany do wykazu zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków lub gminnej ewidencji zabytków. Budynek nie wpisany indywidualnie do rejestru / wykazu zabytków lub gminnej ewidencji zabytków nie jest budynkiem historycznym, nawet jeśli znajduje się na obszarze wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków.

Aktualny link do rejestru/ wykazu zabytków Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków:	
https://wosoz.ibip.wroc.pl/public/?id=2589	
Aktualne linki do gminnych ewidencji zabytków:	
Gmina Bystrzyca Kłodzka	http://www.bip.ug-bystrzycaklodzka.dolnyslask.pl/dokument_druk.php?iddok=4301&idmp=0&r=
Gmina Kłodzko	informacja dostępna w Urzędzie Gminy Kłodzko
Gmina Łądek Zdrój	informacja dostępna w Urzędzie Gminy w Łądku Zdroju
Gmina Międzylesie	informacja dostępna w Urzędzie Miasta i Gminy w Międzylesiu
Gmina Radków	informacja dostępna w Urzędzie Miasta i Gminy Radków
Gmina Stronie Śląskie	http://bip.stronie.dolnyslask.pl/plik.php?id=212021&wer=1
Gmina Stoszowice	informacja dostępna w Urzędzie Gminy Stoszowice

Informacje podane w pkt IV.B. są niezbędne do oceny kryterium kluczowego pn. „Miejsce realizacji - domy jednorodzinne i/lub wielorodzinne budynki mieszkalne” oraz „Pomoc publiczna/ pomoc de minimis”.

Informacje w pkt IV.B. należy podać zgodnie ze stanem faktycznym na dzień składania wniosku o udzielenie grantu (również dla inwestycji już zakończonych).

Wsparcie można otrzymać na modernizację źródeł ciepła przeznaczonych do ogrzewania budynku wielorodzinnego, w zakresie wydatków związanych z jego częściami wspólnymi (w części odpowiadającej lokalom mieszkalnym, których właścicielami są osoby fizyczne) - należy posilkować się podaną poniżej definicją mieszkania.

Definicja mieszkania: zespół pomieszczeń mieszkalnych i pomocniczych, mający odrębne wejście, wydzielony stałymi przegrodami budowlanymi, umożliwiający stały pobyt ludzi i prowadzenie samodzielnego gospodarstwa domowego.

Jeżeli nowe źródło ciepła służy również do ogrzewania pomieszczeń niemieszkalnych, należy pomniejszyć wydatki kwalifikowalne inwestycji z uwzględnieniem współczynnika powierzchni (patrz pkt. VI. KOSZTORYS/ MONTAŻ FINANSOWY INWESTYCJI niniejszej instrukcji). Najczęściej taka sytuacja będzie mieć miejsce w przypadku wydzielonego lokalu użytkowego w budynku wielorodzinnym (jego definicję podano poniżej).

Definicja lokalu użytkowego: jedno pomieszczenie lub zespół pomieszczeń, wydzielone stałymi przegrodami budowlanymi, niebędące mieszkaniem, pomieszczeniem technicznym albo pomieszczeniem gospodarczym.

Pozostałe definicje, np. pomieszczenia technicznego – zgodnie z definicjami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz przepisów wykonawczych, w szczególności rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W ramach konkursu nie przewiduje się także udzielania pomocy publicznej/ pomocy de minimis. W związku z powyższym, jeżeli nowe źródło ciepła służy do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej (w tym również wykorzystywanych do działalności rolniczej/ wynajmowanych na cele mieszkalne), udostępnianych innym osobom/ podmiotom w celu prowadzenia przez nie działalności gospodarczej, należy pomniejszyć wydatki kwalifikowalne inwestycji z uwzględnieniem współczynnika powierzchni (patrz pkt. VI. KOSZTORYS/ MONTAŻ FINANSOWY INWESTYCJI niniejszej instrukcji). Zgodnie z powyższym nie można ubiegać się o grant na wymianę źródła ciepła w zakresie ogrzewanego lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, który np. w całości wynajmowany jest na cele mieszkalne (taka sytuacja może mieć miejsce najczęściej).

Uwaga: przypadku działalności zarejestrowanej w lokalu mieszkalnym, ale wykonywanej poza (w innym lokalu/ budynku albo u klienta), należy wziąć pod uwagę, czy w ww. lokalu prowadzone są np. czynności administracyjne związane z prowadzoną działalnością, gromadzona jest dokumentacja podatkowa, umowy z kontrahentami i inne dokumenty. W takiej sytuacji można posilkować się metodologią związaną z kwestiami podatkowymi, np. podatkiem od nieruchomości (czy od części nieruchomości podatnik płaci wyższą stawkę podatku dla działalności gospodarczej).

Uwaga: jeżeli w okresie realizacji inwestycji lub w okresie tzw. trwałość projektu (tj. przez 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz Grantodawcy) zwiększeniu ulegnie wartość któregokolwiek z ww. współczynników powierzchni, konieczne będzie odpowiednio:

- zastosowanie nowej wartości współczynnika powierzchni na etapie rozliczania inwestycji;

- zwrócenie całości lub części grantu (z uwzględnieniem poziomu wzrostu wartości współczynnika oraz pozostałego okresu trwałości projektu).

W związku z powyższym, jeżeli Grantobiorca wie na moment składania wniosku, że w ww. okresie na pewno np. zwiększy się powierzchnia lokali mieszkalnych wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej, ma możliwość zwiększenia dobrowolnie wartości ww. współczynnika we wniosku o udzielenie grantu do poziomu, który ustrzeże go przed koniecznością zwrotu dotacji w przyszłości.

V. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEDSIĘWZIĘCIA GRANTOBIORCY

Dodatkowe wyjaśnienia do pkt V.B.2. Udowodnienie braku ekonomicznego uzasadnienia dla podłączenia nieruchomości do sieci ciepłowniczej.

Wypełniając tabelę służącą porównaniu wybranego rodzaju modernizacji źródła ciepła dla nieruchomości, z jej podłączeniem do sieci ciepłowniczej, pod kątem ekonomicznej opłacalności, pamiętaj, aby:

- w wydatkach inwestycyjnych dot. wybranego rodzaju modernizacji źródła ciepła uwzględnić wszystkie niezbędne wydatki (rzeczywiste/ szacunkowe) związane z tym źródłem ciepła i jednocześnie nie uwzględniać w nich innych wydatków takich jak np. wykonanie usprawnień na rzecz osób niepełnosprawnych, które nie są bezwzględnie konieczne do jej wykonania.

- w wydatkach inwestycyjnych dot. podłączenia nieruchomości do sieci ciepłowniczej uwzględnić wszystkie niezbędne wydatki (szacunkowe) związane z tym źródłem ciepła, tj. nie tylko wydatek dot. wykonania przyłącza i węzła cieplnego (np. jeśli wykazany został w korespondencji z miejscowym zakładem ciepłowniczym), ale również wszystkie pozostałe niezbędne wydatki (np. wykonanie w budynku/ mieszkaniach instalacji c.o.).

Przykłady wypełnienia i dodatkowe wyjaśnienia do pkt V.C.1 Zakres rzeczowy przedsięwzięcia kwalifikowalny.

KATEGORIA WYDATKU	OPIS ZAKRESU RZECZOWEGO
1. WYMIANA WYSOKOEMISYJNEGO ŹRÓDŁA CIEPŁA	<p>Wydatki związane z wymianą wysokoemisyjnego źródła ciepła, czyli demontażem dotychczasowego zbiorczego kotła/ pieca, montażem nowego zbiorczego kotła / pieca / źródła ciepła opartego o OZE / ogrzewania elektrycznego / podłączenia do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, np. likwidacja zbiorczego pieca węglowego, zakup i montaż zbiorczego pieca gazowego.</p> <p>Uwaga: zakres tego punktu musi być zgodny z podaną modernizacją źródła ciepła w Uproszczonych audytach energetycznych. W polu tym wykazuje się również fotowoltaikę do celów grzewczych (jeśli wykazana została w Uproszczonych audytach energetycznych) oraz wykonanie przyłącza na potrzeby źródła ciepła (dot. np. podłączenia do sieci ciepłowniczej). Fotowoltaika może być kwalifikowalna pod warunkiem, że nie będzie wykorzystywana w celach związanych z działalnością gospodarczą.</p>
WYDATKI KWALIFIKOWALNE KATEGORII WYDATKU NR 1 (w PLN, w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku)	
2. BUDOWA/MODERNIZACJA INSTALACJI CENTRALNEGO OGRZEWANIA	<p>Budowa lub modernizacja instalacji centralnego ogrzewania, która jest ściśle powiązana z modernizacją źródła ciepła, np. wymiana wysokotemperaturowej instalacji ogrzewania na niskotemperaturową w częściach wspólnych nieruchomości, budowa instalacji c.o. w częściach wspólnych nieruchomości na potrzeby podłączenia do sieci ciepłowniczej.</p>
WYDATKI KWALIFIKOWALNE KATEGORII WYDATKU NR 2 (w PLN, w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku)	
3. BUDOWA/MODERNIZACJA SYSTEMU POZYSKIWANIA CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ	<p>Budowa lub modernizacja systemu pozyskiwania ciepłej wody użytkowej: np. wymiana wspólnego zasobnika c.w.u., modernizacja instalacji dystrybuującej c.w.u. w części wspólnej nieruchomości.</p> <p>Uwaga: w polu tym nie wykazuje się kolektorów słonecznych, które należy umieścić w pkt 6 (jeśli dotyczy).</p>
WYDATKI KWALIFIKOWALNE KATEGORII WYDATKU NR 3 (w PLN, w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku)	
4. MODERNIZACJA KOTŁOWNI	<p>Modernizacja wspólnej kotłowni (w zakresie niezbędnym dla wymiany wysokoemisyjnego źródła ciepła), np. miejscowa naprawa muru lub stropu związana z koniecznością zamocowania urządzenia grzewczego.</p>
WYDATKI KWALIFIKOWALNE KATEGORII WYDATKU NR 4 (w PLN, w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku)	
5. INSTALACJA SYSTEMU ZARZĄDZANIA ENERGIĄ	<p>Instalacja systemu zarządzania energią (urządzenia, oprogramowanie), np. montaż czujników temperatury, automatycznych układów regulacji w części wspólnej nieruchomości.</p> <p>Uwaga: jeżeli elementy systemu zarządzania opisane zostały już w poz. 1 lub 2, jako elementy źródła ciepła/ wykonywanej instalacji c.o., należy odesłać w tym pkt do zapisów ww. punktów (np. zgodnie z opisem w pkt 1). Uwaga: w każdym budynku/ mieszkaniu objętym wsparciem musi istnieć lub należy przewidzieć instalację systemu zarządzania energią.</p>
WYDATKI KWALIFIKOWALNE KATEGORII WYDATKU NR 5 (w PLN, w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku)	

KATEGORIA WYDATKU	OPIS ZAKRESU RZECZOWEGO	
6. MIKROINSTALACJE OZE NA CELE NIE ZWIĄZANE Z OGRZEWANIEM	<p>Wydatki dot. instalacji OZE na cele nie związane z ogrzewaniem, np. na cele pozyskiwania CWU albo mikroinstalacji do produkcji prądu, np. fotowoltaicznej albo wiatrowej (ale tylko o mocy zainstalowanej odpowiadającej zapotrzebowaniu części wspólnych budynku w latach ubiegłych), np. zakup i montaż kolektorów słonecznych, zakup i montaż fotowoltaiki dla celów innych niż grzewcze.</p> <p>Uwaga: zapisy tego punktu w zakresie kolektorów słonecznych muszą być zgodne z podanymi w Uproszczonych audytach energetycznych.</p> <p>W pkt tym wykazuje się również fotowoltaikę do celów innych niż grzewcze (w Uproszczonych audytach energetycznych wykazywana jest wyłącznie fotowoltaika do celów grzewczych). Fotowoltaika może być kwalifikowalna pod warunkiem, że nie będzie wykorzystywana w celach związanych z działalnością gospodarczą.</p>	
WYDATKI KWALIFIKOWALNE KATEGORII WYDATKU NR 6 (w PLN, w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku)		
<p><i>Jeśli przewidziano mikroinstalację OZE do produkcji energii elektrycznej na cele nie związane z ogrzewaniem obowiązkowo podaj zużycie prądu elektrycznego w nieruchomości w zakresie jej części wspólnych (w kWh, w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku) odpowiednio:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - w roku poprzedzającym rzeczywiste wykonanie mikroinstalacji do produkcji energii elektrycznej, - w 2019 r. dla dopiero planowanych mikroinstalacji do produkcji energii elektrycznej. 	2,00	<i>kWh/ rok</i>
7. WYKONANIE UŁATWIEŃ W DOSTĘPIE DO OBSŁUGI URZĄDZEŃ PRZEZ OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE	<p>Wydatki związane z ułatwieniem dostępu do obsługi urządzeń przez osoby niepełnosprawne poniesione w budynku wielorodzinnym, w którym dokonywana jest modernizacja źródła/-eł ciepła, np. montaż specjalnych podjazdów, wind, urządzeń głośnomówiących, bądź innych udogodnień ułatwiających dostęp do wspólnych pomieszczeń (w których zlokalizowano wymagające obsługi urządzenia związane z modernizacją źródła ciepła) lub poruszanie się po nich osobom niepełnosprawnym ruchowo czy sensorycznie.</p>	
WYDATKI KWALIFIKOWALNE KATEGORII WYDATKU NR 7 (w PLN, w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku) Uwaga: wsparcie z tytułu ich poniesienia nie może przekroczyć 50 % całkowitej kwoty wsparcia, określonej w pkt VI.B.		
8. WYMAGANA DOKUMENTACJA	<p>Wydatki dot. dokumentacji technicznej niezbędnej dla realizacji zadań określonych w pkt 1) - 7), np.: audyt energetyczny poprzedzający wykonanie modernizacji źródła ciepła (jego aktualizacja) - nie starszy niż 01.01.2016 r., projekt budowlany/ techniczny dot. wymiany źródła ciepła dot. części wspólnych nieruchomości.</p>	
<p><i>Uwaga: nie można ubiegać się o refundację wydatków poniesionych na Uproszczony audyt energetyczny.</i></p>		
WYDATKI KWALIFIKOWALNE KATEGORII WYDATKU NR 8 (w PLN, w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku)		
SUMA WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH KATEGORII WYDATKU OD 1 DO 8 (w PLN, w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku)		

Definicja systemu zarządzania energią: urządzenia i systemy mające na celu zmniejszenie zużycia energii poprzez dostosowanie mocy urządzeń do chwilowego zapotrzebowania (termostaty, czujniki temperatury, pogodowe, obecności, sterowniki, automatyczne układy regulacji, aplikacje komputerowe, urządzenia pomiarowe, liczniki ciepła, chłodu, CWU, zawory podpiłonowe, itp.).

VI. KOSZTORYS/ MONTAŻ FINANSOWY INWESTYCJI

Dodatkowe wyjaśnienie do pkt VI.A. Możliwość odzyskania podatku VAT:

Uwaga: zaznaczenie opcji „NIE” jest równoznaczne z zobowiązaniem się do niezwłocznego pisemnego poinformowania instytucji, z którą zawarta zostanie umowa o powierzenie grantu o zaistnieniu przesłanki umożliwiającej Grantobiorcy odliczenie/ odzyskanie podatku VAT, zarówno w fazie realizacyjnej jak i operacyjnej przedsięwzięcia oraz do zwrotu wraz

z należnymi odsetkami zrefundowanego/ rozliczonego podatku VAT w części stanowiącej wydatek niekwalifikowalny.

Przykłady wypełnienia i dodatkowe wyjaśnienia do pkt VI.B. Kosztorys/ montaż finansowy inwestycji.

PRZYKŁAD NR 1

Modernizacja 7 indywidualnych źródeł ciepła w 7 lokalach mieszkalnych w domu wielorodzinnym – zastąpienie ich wspólnym źródłem ciepła kotłem gazowym.

Powierzchnia ogrzewana ogółem (bez części wspólnych) przez nowe źródło ciepła 600,00 m².

Powierzchnia ogrzewana lokalu użytkowego przez nowe źródło ciepła: 60,00 m².

Powierzchnia ogrzewana ogółem lokali mieszkalnych przez nowe źródło ciepła: 540,00 m².

Łączna powierzchnia ogrzewana wspieranych lokali mieszkalnych wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej oraz lokali mieszkalnych w całości wyłączonych ze wsparcia przez nowe źródło ciepła: 120,00 m² (lokal mieszkalny gminny – 80,00 m², powierzchnia lokalu mieszkalnego osoby fizycznej wykorzystywana do działalności gospodarczej – 40,00 m²).

Istnieje możliwość częściowego odzyskania VAT-u.

Wartość zakresu rzeczowego kwalifikowalnego: 130 tys. netto.

Wartość całkowita przedsięwzięcia 180 tys. brutto.

Współczynnik powierzchni dot. lokalu użytkowego: $60/600 \times 100 = 10,00\%$ (0,1000).

Współczynnik powierzchni dot. działalności gospodarczej w lokalach mieszkalnych objętych wsparciem oraz lokali mieszkalnych w całości wyłączonych ze wsparcia ogrzewanych nowym źródłem ciepła: $120/540 \times 100 = 22,22\%$ (0,2222).

WYDATKI KWALIFIKOWALNE

KROK 1: w kolumnie nr 1 wpisujemy wartość netto zakresu kwalifikowalnego przedsięwzięcia (istnieje możliwość odzyskania VAT-u).

KROK 2: uwzględniamy oba współczynniki powierzchni. Najpierw dot. lokalu usługowego, następnie dot. działalności gospodarczej w lokalach mieszkalnych objętych wsparciem oraz lokali mieszkalnych w całości wyłączonych ze wsparcia:

$130\ 000,00 - 10,00\% = 117\ 000,00$

$117\ 000,00 - 22,22\% = 91\ 002,60$

Wynik wpisujemy do kolumny nr 2.

KROK 3: mnożymy kwotę z kolumny nr 2 x 0,7 (maksymalny poziom wsparcia 70%). Wynik wpisujemy do kolumny nr 3.

KROK 4: wyliczamy i wpisujemy do kolumny nr 4 poziom % wsparcia (wartość z kolumny nr 3/ wartość z kolumny nr 2 x 100).

KROK 5: obliczamy i wpisujemy wartość wkładu własnego Grantobiorcy do kolumny nr 5 (wartość kolumny nr 2 – wartość kolumny nr 3).

WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE

KROK 1. łączną wartość brutto przedsięwzięcia wpisujemy do kolumny nr 8.

KROK 2: wyliczamy wydatki niekwalifikowalne (kolumna nr 8 – kolumna nr 2) i wpisujemy wynik do kolumny nr 6 oraz powtarzamy go w kolumnie nr 7, ponieważ wydatki niekwalifikowalne są pokrywane w całości przez Grantobiorcę.

WYDATKI KWALIFIKOWALNE		
1	2	3
WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNEGO ZAKRESU RZECZOWEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA (suma kategorii 1-8 z pkt V.C.1.wniosku)	WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH Z UWZGLĘDNIENIEM WSPÓLCZYNNIKÓW POWIERZCHNI (kwota z kolumny nr 1 pomniejszona o współczynnik z pola IV.B.1. oraz IV.B.2. wniosku – jeśli dotyczy)	WNOSKOWANA KWOTA WSPARCIA (GRANT) (kolumna nr 2 x maksymalnie 0,7)
130 000,00	91 002,60	63 701,82
4	5	
POZIOM WSPARCIA (W %) (kolumna nr 3/ kolumna nr 2 x100)	WKŁAD WASNY GRANTOBIORCY W WYDATKACH KWALIFIKOWALNYCH (kolumna nr 2 – kolumna nr 3)	
70,00 %	27 300,78	
WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE		WYDATKI CAŁKOWITE
6	7	8
WARTOŚĆ WYDATKÓW NIEKWALIFIKOWALNYCH (kolumna nr 8 - kolumna nr 2)	WKŁAD WASNY GRANTOBIORCY W WYDATKACH NIEKWALIFIKOWALNYCH (kolumna nr 8 - kolumna nr 2)	WARTOŚĆ WYDATKÓW CAŁKOWITYCH
88 997,40	88 997,40	180 000,00

PRZYKŁAD NR 2

Modernizacja 1 zbiorczego źródła ciepła węglowego służącego 8 lokalom mieszkalnym i zastąpienie go podłączeniem do sieci ciepłowniczej.

Powierzchnia ogrzewana ogółem (bez części wspólnej) przez nowe źródło ciepła 600,00 m².

Powierzchnia ogrzewana lokalu użytkowego przez nowe źródło ciepła: brak.

Powierzchnia ogrzewana ogółem lokali mieszkalnych przez nowe źródło ciepła: 600,00 m².

Łączna powierzchnia ogrzewana wspieranych lokali mieszkalnych wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej oraz lokali mieszkalnych w całości wyłączonych ze wsparcia przez nowe źródło ciepła: 120,00 m² (lokal mieszkalny bez uregulowanej sytuacji własnościowej – 50,00 m², powierzchnia lokali mieszkalnych osób fizycznych wykorzystywana do działalności gospodarczej – 70,00 m²).

Istnieje możliwość częściowego odzyskania VAT-u.

Wartość zakresu rzeczowego kwalifikowalnego: 120 tys. netto.

Wartość całkowita przedsięwzięcia 150 tys. brutto.

Współczynnik powierzchni dot. lokalu użytkowego: n/d

Współczynnik powierzchni dot. działalności gospodarczej w lokalach mieszkalnych objętych wsparciem oraz lokali mieszkalnych w całości wyłączonych ze wsparcia ogrzewanych nowym źródłem ciepła: $120/600 \times 100 = 20,00\%$ (0,2000).

WYDATKI KWALIFIKOWALNE

KROK 1: w kolumnie nr 1 wpisujemy wartość netto zakresu kwalifikowalnego przedsięwzięcia (istnieje możliwość odzyskania VAT-u).

KROK 2: uwzględniamy współczynnik dot. działalności gospodarczej w lokalach mieszkalnych objętych wsparciem oraz lokali mieszkalnych w całości wyłączonych ze wsparcia:

$$120\ 000,00 - 20,00\% = 96\ 000,00$$

Wynik wpisujemy do kolumny nr 2.

KROK 3: mnożymy kwotę z kolumny nr 2 x 0,7 (maksymalny poziom wsparcia 70%). Wynik wpisujemy do kolumny nr 3.

KROK 4: wyliczamy i wpisujemy do kolumny nr 4 poziom % wsparcia (wartość z kolumny nr 3/ wartość z kolumny nr 2 x100).

KROK 5: obliczamy i wpisujemy wartość wkładu własnego Grantobiorcy do kolumny nr 5 (wartość kolumny nr 2 – wartość kolumny nr 3).

WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE

KROK 1. łączną wartość brutto przedsięwzięcia wpisujemy do kolumny nr 8.

KROK 2: wyliczamy wydatki niekwalifikowalne (kolumna nr 8 – kolumna nr 2) i wpisujemy wynik do kolumny nr 6 oraz powtarzamy go w kolumnie nr 7, ponieważ wydatki niekwalifikowalne są pokrywane w całości przez Grantobiorcę.

WYDATKI KWALIFIKOWALNE		
1	2	3
WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNEGO ZAKRESU RZECZOWEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA	WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH Z UWZGLĘDNIENIEM WSPÓLCZYNNIKÓW POWIERZCHNI	WNOSKOWANA KWOTA WSPARCIA (GRANT)
(suma kategorii 1-8 z pkt V.C.1.wniosku)	(kwota z kolumny nr 1 pomniejszona o współczynnik z pola IV.B.1. oraz IV.B.2. wniosku – jeśli dotyczy)	(kolumna nr 2 x maksymalnie 0,7)
120 000,00	96 000,00	67 200,00
4	5	
POZIOM WSPARCIA (W %)	WKŁAD WASNY GRANTOBIORCY W WYDATKACH KWALIFIKOWALNYCH	
(kolumna nr 3/ kolumna nr 2 x100)	(kolumna nr 2 – kolumna nr 3)	
70,00 %	28 800,00	
WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE		WYDATKI CAŁKOWITE
6	7	8
WARTOŚĆ WYDATKÓW NIEKWALIFIKOWALNYCH	WKŁAD WASNY GRANTOBIORCY W WYDATKACH NIEKWALIFIKOWALNYCH	WARTOŚĆ WYDATKÓW CAŁKOWITYCH
(kolumna nr 8 - kolumna nr 2)	(kolumna nr 8 - kolumna nr 2)	
54 000,00	54 000,00	150 000,00

Poniżej przedstawiono dodatkowe wyjaśnienia do pkt VI.C. Wykluczenie podwójnego dofinansowania wydatków.

W ramach jednego przedsięwzięcia można skorzystać z grantu w ramach niniejszego naboru oraz z ulgi termomodernizacyjnej, jednak wydatki, które zostały pokryte przy wykorzystaniu grantu, nie wliczają się do odliczenia w ramach ulgi. Jakakolwiek forma dotacji (np. grant) pochodząca ze środków publicznych nie podlega bowiem odliczeniu. W ramach ulgi termomodernizacyjnej można rozliczyć jedynie tę część wydatków, która nie została objęta wsparciem w postaci grantu. Jeżeli beneficjent najpierw dokonał odliczenia, a później otrzyma zwrot odliczonych wydatków w formie grantu, musi doliczyć odpowiednio kwoty poprzednio odliczone od dochodu za rok podatkowy, w którym otrzymał ten zwrot. Co do zasady korzystający z grantu w ramach niniejszego naboru mogą korzystać również z dofinansowania z innych źródeł, np. gminnych, na ten sam cel (i na odwrót), pod warunkiem, że suma wsparcia z tych źródeł nie przekroczy 100% kosztów kwalifikowanych zadania. Mogą jednak

występować wyjątki od powyższej zasady, stąd też po stronie grantobiorcy leży weryfikacja czy objęcie jakimkolwiek dofinansowaniem danego zakresu rzeczowego z RPO WD 2014-2020, nie dyskwalifikuje go z ubiegania się o dofinansowanie na ten sam zakres rzeczowy w ramach innego programu.

VII WSKAŹNIKI REALIZACJI

Wskaźniki służą ilościowej prezentacji działań podjętych w ramach inwestycji i jej rezultatów. Wskaźniki produktu są powiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie. Wskaźniki rezultatu stanowią wynik realizacji inwestycji i odnoszą się do bezpośrednich jej efektów osiąganych w ciągu roku od jej zakończenia.

Poniżej podano definicje wskaźników produktu, których wartość Grantobiorca musi określić samodzielnie w oparciu o planowany do realizacji zakres rzeczowy inwestycji.

Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła - to liczba zmodernizowanych w wyniku realizacji inwestycji źródeł ogrzewania. Z racji, że każda inwestycja polegać musi na zastąpieniu głównego wysokoemisyjnego źródła ciepła nowym źródłem ciepła, wskaźnik przyjmie zawsze wartość minimum 1. Jeżeli w wyniku realizacji inwestycji istniejące pomocnicze źródło ogrzewania również zostanie zastąpione nowym źródłem ciepła (co potwierdzają załączone do wniosku o udzielenie grantu Uproszczone audyty energetyczne), należy uwzględnić to we wskaźniku. Minimalna wartość wskaźnika to suma liczby wspartych lokali mieszkalnych z likwidowanymi indywidualnymi źródłami ciepła w pkt I.C.1. oraz liczby likwidowanych zbiorczych źródeł ciepła wykazanych w pkt I.C.2.

Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE - zespół urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej z OZE. Odnawialne źródła energii (OZE) – rozumiane zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, tj. odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Jeżeli we wniosku o udzielenie grantu i w załączonych do niego Uproszczonych audytach energetycznych przewidziano zakup fotowoltaiki dla celów grzewczych (element obowiązkowy ogrzewania elektrycznego), należy uwzględnić ją w tym wskaźniku, który przyjmie wartość równą 1.

Jeżeli we wniosku o udzielenie grantu przewidziano zakup fotowoltaiki dla celów innych niż grzewcze (do pokrycia energii elektrycznej zużywanej w budynku wielorodzinnym w jego częściach wspólnych, np. przez oświetlenie, windę, itp.), należy uwzględnić ją w tym wskaźniku, który przyjmie wartość równą 1.

W przypadku zakupu fotowoltaiki dla obu ww. celów, należy wskazać wartość wskaźnika równą 1 lub 2, w zależności od tego czy będą stanowiły jeden czy dwa odrębne zespoły urządzeń.

Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE - zespół urządzeń służących do wytwarzania energii cieplnej z OZE. Odnawialne źródła energii (OZE) – rozumiane zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, tj. odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię,

energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Jeżeli we wniosku o udzielenie grantu i w załączonych do niego Uproszczonych audytach energetycznych przewidziano zakup dla celów grzewczych pieca na biomasę lub pompy ciepła lub ogrzewania elektrycznego (jego elementem obowiązkowym jest fotowoltaika do celów grzewczych), należy uwzględnić to w tym wskaźniku, który przyjmie w każdym z powyższych przypadków wartość równą 1. W przypadkach łączenia ww. rozwiązań, należy wskazać wartość wskaźnika równą 1 lub 2, w zależności od tego czy będą stanowiły jeden czy dwa odrębne zespoły urządzeń.

Jeżeli we wniosku o udzielenie grantu i w załączonym do niego Uproszczonych audytach energetycznych przewidziano zakup kolektorów słonecznych, należy uwzględnić je w tym wskaźniku, który przyjmie wartość równą 1.

W przypadku wystąpienia łącznie kolektorów słonecznych i któregoś z ww. typów ogrzewania należy wskazać wartość wskaźnika równą 1 lub 2, w zależności od tego czy będą stanowiły jeden czy dwa odrębne zespoły urządzeń.

Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - wskaźnik odnosi się do liczby obiektów (w tym przypadku budynków wielorodzinnych), które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia ułatwiające dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom niepełnosprawnym ruchowo czy sensorycznie (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych).

Jeżeli we wniosku o udzielenie grantu przewidziano poniesienie wydatków związanych z ułatwieniem dostępu do obsługi urządzeń przez osoby niepełnosprawne, należy uwzględnić to we wskaźniku.

Zrealizowanie pełnego zakresu rzeczowego inwestycji określonego w Uproszczonych audytach energetycznych jest warunkiem osiągnięcia wartości wskaźników rezultatu (ich wyliczenia dokonano w Uproszczonych audytach energetycznych). Udowodnienie osiągnięcia wskaźników produktu spoczywa na Grantobiorcy na etapie składania wniosku o płatność i warunkuje wypłatę grantu. Dokumentami potwierdzającymi ich osiągnięcie są np. dowód zapłaty, protokół poświadczający odbiór robót/ usług/ montażu/ podłączenia nowych źródeł ciepła/ cwu, wystawiony przez certyfikowanego instalatora OZE protokół montażu/ podłączenia zakupionych urządzeń do produkcji energii elektrycznej, umowa na podłączenie do sieci wraz z ewentualnymi aneksami.

VIII PLAN REALIZACJI INWESTYCJI

Grant może zostać przyznany zarówno na planowane jak i już przeprowadzone wymiany źródeł ciepła, pod warunkiem spełnienia określonych warunków.

Poniżej podano definicje rozpoczęcia i zakończenia inwestycji.

Rozpoczęcie inwestycji - poprzez rozpoczęcie inwestycji należy rozumieć podjęcie robót budowlanych lub złożenie pierwszego zobowiązania do zamówienia urządzeń lub jakiegokolwiek zobowiązania, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna. Za rozpoczęcie inwestycji nie uznaje się w szczególności prac przygotowawczych takich jak opracowanie audytu energetycznego, dokumentacji technicznej, uzyskanie zezwoleń.

Zakończenie inwestycji - poprzez zakończenie inwestycji należy rozumieć datę podpisania ostatniego protokołu odbioru w ramach inwestycji lub datę poniesienia ostatniego wydatku w ramach inwestycji (kwalifikowalnego albo niekwalifikowalnego), w zależności, która z tych dat jest późniejsza.

Uwaga: wsparcie może być przyznane wyłącznie na inwestycje (spełnione muszą zostać łącznie oba niżej wymienione warunki):

- rozpoczęte po 01.01.2016 r. oraz

- dla których sporządzono uprzednio audyt energetyczny lub uproszczony audyt energetyczny.

W związku z powyższym przypadku inwestycji rozpoczętych przed dniem publikacji Ogłoszenia o przystąpieniu do realizacji projektu grantowego obligatoryjne jest dołączenie do wniosku o udzielenie grantu potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii *Audytu energetycznego* (opracowanego/ zaktualizowanego nie wcześniej niż 01.01.2016 r.), sporządzonego przed datą rozpoczęcia inwestycji, w celu potwierdzenia m. in., że wymienione źródło ciepła (każdego z objętych wsparciem lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym) spełniało definicję wysokoemisyjnego źródła ciepła. Powyższe nie zwalnia z obowiązku dostarczenia również *Uproszczonego audytu energetycznego* sporządzonego dla każdego wspieranego lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym.

Dla inwestycji rozpoczętych po dniu publikacji Ogłoszenia o przystąpieniu do realizacji projektu grantowego lub dopiero planowanych obligatoryjne jest dołączenie do wniosku o udzielenie grantu oryginału *Uproszczonego audytu energetycznego* sporządzonego wg metodologii zawartej w ogłoszeniu o naborze nr RPDS.03.03.04-IP.03-02-328/18, przed datą rozpoczęcia inwestycji, przez podmiot wskazany w pkt XII Ogłoszenia o przystąpieniu do realizacji projektu grantowego, dla każdego objętego wsparciem lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym.

Na moment składania wniosku o udzielenie grantu Grantobiorca nie ma obowiązku dostarczenia pozwoleń/ zezwoleń/ innych decyzji administracyjnych, których uzyskanie jest konieczne dla realizacji inwestycji opisanej we wniosku o udzielenie grantu.

IX. OŚWIADCZENIA

Należy postępować zgodnie z wyjaśnieniami zamieszczonymi przy tym punkcie we wniosku o udzielenie grantu.

X. ZAŁĄCZNIKI

Każdy załącznik dołączany do wniosku o dofinansowanie powinien być podpisany przez osobę upoważnioną.

W przypadku, gdy załącznik stanowi kopię dokumentu, powinien zostać potwierdzony zgodnie z poniższymi zasadami:

a) potwierdzenie zgodności z oryginałem polega na umieszczeniu na dokumencie zapisu „za zgodność z oryginałem” oraz daty i podpisu osoby upoważnionej do potwierdzania dokumentów za zgodność z oryginałem,

b) kopia dokumentu powinna być potwierdzona „za zgodność z oryginałem” na każdej stronie lub na pierwszej stronie zwanego dokumentu z podaniem stron, których dotyczy to potwierdzenie.

XI. OSOBA UPOWAŻNIONA

Należy postępować zgodnie z wyjaśnieniami zamieszczonymi przy tym punkcie we wniosku o udzielenie grantu.